

הזדמנויות ואתגרים בקורסים וירטואליים לעומת קורסים "מעורבים" בקרב פרחי הוראה (פוסטר)

אורית צייכנר

גילה זלכה

מכללת סמינר הקיבוצים

אוניברסיטת בר-אילן,
המכללה האקדמית אחוה

Orit.Zeichner@gmail.com

Gila.zilka@gmail.com

Challenges in Virtual vs. Blended Courses among Pre-Service Teachers (Poster)

Gila Zilka

Orit Zeichner

Bar-Ilan University,
Achva Academic College

Kibbutzim College

Abstract

This study focused on feelings of threat and challenge among pre-service teachers in different learning environments – virtual and blended courses. The two goals of this study were (1) to define the subjects' feelings in virtual and blended learning environments, and the relationship between them, and (2) to examine how their feelings changed between the beginning and end of either type of course. A sense of 'threat and challenge' points to the pre-service teachers' reaction to their learning environment and its characteristics, and reflects their ability to cope with the learning process, satisfaction, and perseverance. This quantitative study included 578 participants, who filled out questionnaires at the beginning and end of each course. Three major factors were found to describe their perception of the situation: negative feelings, sense of threat, and sense of challenge. A positive relationship was found between sense of threat and negative feelings, and a negative relationship was found between sense of challenge and negative feelings. Significant interactions were found for situation perceptions of both learning environments.

Keywords: feelings, threat, challenge, virtual course, blended course, pre-service teachers.

תקציר

המחקר הנוכחי מתמקד בתחושות איום אתגר של סטודנטים פרחי הוראה בסביבת למידה שונות סביבת לימוד וירטואליות, וסביבת לימוד מעורבת. למחקר שתי מטרות, המטרה הראשונה עוסקת בהגדרת התחושות של הנבדקים בסביבות למידה וירטואלית ו-blend, והקשר ביניהם, והמטרה השנייה נועדה לבחון את השתנות תחושות המצב בקרב הנבדקים שלמדו בקורס וירטואלי מלא ו-blend בתחילת הקורס ובסופו. 'תחושת איום ואתגר', מלמדת על תגובתו של הלומד לסביבת הלימוד על מאפייניה. תחושה זו משקפת גם את התמודדותו של הלומד עם תהליך הלמידה שביעות רצונו והתמדתו בלמידה.

למידה במסגרת קורסים וירטואליים מרחוק מאפשרת לחשוף אוכלוסייה רחבה של סטודנטים להוראה איכותית. יתרונותיה של ההוראה מרחוק מתועדים

היטב, וכוללים גישה לחומרי למידה בכל עת ובכל מקום, יכולת הדגמה והמחשה של הנושאים הנלמדים באמצעות מולטימדיה, שימוש במאגרי מידע ברשת, עדכון ואפשרויות אחזור מידע, וכן יכולת יצירת תקשורת ברשת ללמידה שיתופית (Veletsianos & Navarrete, 2012). יתרונות אלה אמנם מייצגים מאפיינים בולטים של סביבת הלימוד מרחוק, אך הם נלווים לעוד מאפיין מהותי של סביבה זו – ההפרדה הפיזית בין המרצה לסטודנט והתחושות הנלוות להפרדה זו. מאפיין זה מקפל בתוכו את הבעייתיות שאליה מופנה הזרקור במחקר הנוכחי.

המחקר הינו מחקר כמותי, 578 נבדקים מילאו שאלונים בתחילת הקורס ובסופו. נמצאו שלושה גורמים משמעותיים המתארים את תפיסת המצב: תחושות שליליות, תחושות איום, תחושות אתגר. נמצא קשר חיובי משמעותי בין תחושות איום לתחושות שליליות. כמו כן, נמצא גם קשר שלילי בין תחושות אתגר לתחושת שליליות.

נמצאו אינטראקציות מובהקות בתחושות המצב בקרב הנבדקים בשתי סביבות הלמידה במהלך הלמידה בקורס נמצא כי בקרב נבדקים בקורס הוירטואלי יש פחות תחושות שליליות בסוף הקורס. תמונה דומה נמצאה גם לגבי תחושות איום. ובדיוק הפוך לגבי תחושות אתגר. בקרב נבדקים בקורס וירטואלי יש עליה בתחושת אתגר בין לפני ואחרי. ממצאים אלה מחזקים את התפיסה שניתן לשפר את התחושות השליליות ותחושות האיום של הלומדים בסביבות מתוקשבות מלאות באמצעות אסטרטגיות קוגניטיביות ואפקטיביות משמעותיות (Parenti, 2013; Squires, 2014).

ממצאינו עולה כי חלים שינויים בתחושות בתהליך הלמידה בסביבות וירטואליות, וניתן לשפר תחושות שליליות ותחושות תסכול לתחושות של אתגר לשיפור הישגים, שביעות רצון והתמדה. עלה כי ניתן להפחית תחושות איום בקורסים וירטואליים ובכך לצמצם את 'המרחק העסקתי' שהלמידה מרחוק יוצרת. גם כשהמרצה והסטודנט אינם מתראים פנים מול פנים, ניתן ליצור אינטראקציה יעילה, שתומכת בסטודנט ובעבודתו, באמצעות הפעלת יישומים מתאימים.

מתוך הממצאים עולה כי קורסים וירטואליים מביאים לצמצום תחושת 'המרחק העסקתי' בין המרצה לסטודנט.

מילות מפתח: תחושות, איום, אתגר, קורס וירטואלי, קורס משולב, פרחי הוראה.

מקורות

- Parenti, M. A. (2013). Student Perceptions of Asynchronous and Synchronous Web Based Tools and Perceived Attainment of Academic Outcomes. *i-Manager's Journal of Educational Technology*, 9(4), 8.
- Squires, D. R. (2014). M-Learning: Implications in Learning Domain Specificities, Adaptive Learning, Feedback, Augmented Reality, and the Future of Online Learning. *i-Manager's Journal of Educational Technology*, 11(3), 1.
- Veletsianos, G., & Navarrete, C. (2012). Online social networks as formal learning environments: Learner experiences and activities. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 13(1), 144-166.